

سخن سردیبر

عده‌ای از دوستان شفاهی یا به وسیله نامه گلایه‌هایی داشتند. یکی از طولانی شدن چاپ مقالات از زمان دریافت تا چاپ آن است. دیگر این که چرا برخی مقالات برخلاف مرغوبیت در فصلنامه چاپ نمی‌شوند، که در این چند کلام به علت یا علل آنها می‌پردازیم.

دوستان عزیز می‌دانند با توسعه همه جانبه در سیستم آموزش عالی کشور در رشته‌های علوم زمین (زمین‌شناسی و معدن) هر ساله تعداد زیادی فارغ‌التحصیل از این دانشکده‌ها بیرون می‌آیند که تعدادی از آنها در حال گذراندن دوره‌های کارشناسی ارشد یا دکتری هستند که بایستی پایان‌نامه‌ای تهیه نمایند که بخشی از آن باید به صورت مقاله در یک نشریه معتبر علمی- پژوهشی (داخلی یا خارجی) چاپ شده تا پایان نامه آنها پذیرفته شود.

با این فرض و در نظر گرفتن تعداد فارغ‌التحصیلان در کشور باور بفرمایید همه روزه تعداد زیادی مقالات با ارزشی به دفتر مجله می‌رسد که واقعاً این حسن ظن شما عزیزان در خور تمجید و تحسین است و در حال حاضر حجم انبوهی از این مقالات در دست بررسی توسط داوران فصلنامه می‌باشند و تعداد زیادی هم در نوبت چاپ قرار دارند. ولی با شرمندگی باید عرض کنیم که توان و ظرفیت فصلنامه محدود است به این که فصلنامه است و هر سه ماه یکبار و با تعداد صفحات محدود چاپ می‌شود و در نتیجه چاپ تعداد محدود و معینی مقاله در هر شماره و باید بگوییم که برگه سبزی است و چه کند؟ بینوا همین دارد!

و اما تعدادی از دوستانمان گله داشتند به این که چرا نوشته‌هایشان بی‌جواب مانده یا داوران، مقاله‌هایشان را نپذیرفته‌اند. باید به عرض برسانم که با توجه به توفیقات حاصل شده فصلنامه علوم زمین در پایگاه ISI، تصمیم شورای نویسندگان به دقت بیشتر در پذیرش مقاله‌ها است و بنابراین نوشته‌هایی از سوی داوران پذیرفته می‌شوند که دارای کیفیت‌های بالاتر و نوآوری بیشتر باشند. از سوی دیگر نظر به این که در حال حاضر تعداد زیادی مجلات، فصلنامه و نشریات تخصصی در زمینه علوم زمین در کشور فعالیت دارند، شورای نویسندگان چاپ مقالات تخصصی را در آن فصلنامه‌ها صلاح می‌دانند که بهتر و بیشتر مورد استفاده مخاطبانشان قرار گیرند.

ما امیدواریم که سیاست‌های رو به جلوی شورای نویسندگان فصلنامه علوم زمین که در چند کلام بالا خلاصه شد، موجب رنجش و خدای نکرده دلخوری دوستان عزیز ما نشود و کماکان ما را در راهی که تنها در جهت بالا بردن ارزش علمی- پژوهشی این فصلنامه می‌باشند یاری دهند و با ارسال مقالات وزین خود در هر چه بهتر شدن کیفیت آن ما را رهین منت و بزرگواری خود قرار دهند. یک بار دیگر دستتان را می‌فشاریم.

راهنمای نگارش مقاله‌های فصلنامه علوم زمین

هدف: هدف فصلنامه علوم زمین، فراهم آوردن بستری مناسب برای تبادل اطلاعات علمی و فنی میان استادان، پژوهشگران و متخصصان است. فصلنامه مقالات مستند به نتایج پژوهش‌های بنیادی و کاربردی، دارای نوآوری و مطالب مفید درباره موضوعات وابسته به زمین‌شناسی ایران و یا نتایج تحقیقات نظری بکر در ارتباط با علوم زمین را به چاپ می‌رساند.

اصالت پژوهش: مسئولیت هر مقاله از نظر صحت و اصالت علمی، عدم چاپ قبلی در مجلات دیگر، و ترتیب نام پدید آورندگان بر عهده شخص مکاتبه کننده خواهد بود و کلیه مکاتبات با وی صورت خواهد گرفت. نسخه صفحه‌آرایی شده مقاله، تنها پس از تأیید صحت متن و اصالت پژوهش توسط نویسنده مکاتبه کننده، به چاپ خواهد رسید.

بحث و اظهار نظر: خوانندگان می‌توانند بحث درباره مقالات چاپ شده را تا حداکثر ۳ ماه پس از انتشار به دفتر نشریه ارسال دارند تا در صورت تصویب در هیئت تحریریه، همراه با پاسخ احتمالی نویسنده‌گان، به چاپ برسد.

حجم و ساختار: مقاله باید دارای ساختار استاندارد و حاوی چکیده، کلید واژه، مقدمه، بدنه اصلی (معرفی موضوع مورد بررسی، شرح روش‌ها، آزمایش‌ها و یا برداشت‌ها، بحث و نتیجه‌گیری)، سپاسگزاری (در صورت ضرورت) و فهرست مراجع، باشد. حجم مقاله حداکثر ۱۵ صفحه مطابق با راهنمای نگارش، یا ۱۰ صفحه نشریه، با در نظر گرفتن تصاویر، جداول و پیوست‌ها است.

مشخصات: عنوان مقاله باید نسبتاً کوتاه (حداکثر ۱۵ کلمه) و منعکس کننده تمام ویژگی‌های اصلی پژوهش باشد. نام و نام خانوادگی، وابستگی سازمانی و پست الکترونیکی پدید آورندگان، مطابق رویه نشریه، در زیر عنوان مقاله آورده می‌شود (نام فردی که مکاتبات با او صورت خواهد گرفت، با ستاره یا خط مشخص شده و نشانی کامل پستی و تلفن نویسنده مسئول (ثابت و همراه) نیز ذکر شود).

چکیده: چکیده فارسی باید دارای ساختار استاندارد و حداکثر ۳۵۰ کلمه باشد. چکیده، ترجیحاً در یک بند (پاراگراف)، و به صورت یک ستونی به عرض ۱۸ سانتی‌متر (فاصله متن از بالا، پایین و راست صفحه ۲ سانتی‌متر، چپ ۱ سانتی‌متر) عرضه می‌شود. حداکثر ۸ کلیدواژه بعد از چکیده می‌آید. از رجوع به منابع و آوردن شکل در چکیده، خودداری شود.

متن: بدنه مقاله به صورت تک ستونی تهیه می‌شود. فاصله سطرها در همه جا معمولی (single) است. طول صفحه ۲۵ سانتی‌متر است. از آوردن واژه‌های انگلیسی (به‌جز مواردی چون اسامی، ذکر منبع و گونه‌های فسیل‌ها)، اجتناب شود. واحدهای مورد استفاده، در سیستم متریک است (در صورت استفاده از واحد دیگر، معادل متریک آن ذکر شود).

شکل‌ها و جداول: کلیه شکل‌ها، نمودارها و عکس‌ها با عنوان شکل، عرضه می‌شوند. این قسمت‌ها باید اصل و دارای کیفیت بالا باشند. ذکر مأخذ مواردی که از منابع دیگر گرفته شده، الزامی است. نحوه تدوین جدول‌ها را به چپ و متن آنها به فارسی است. از آنجا که مطالب مجله در ستون‌های ۸/۵ سانتی‌متری (دو ستونه) و ۱۸ سانتی‌متری (تک ستونه) آراسته می‌شوند، لازم است شکل‌ها و جدول‌ها حداکثر با عرض ۱۸ (شکل‌های بزرگ‌تر) یا ۸/۵ سانتی‌متری (شکل‌های کوچک‌تر) ارائه شوند. ارسال اصل شکل‌ها و نمودارها به لحاظ کیفیت چاپ در محیط فتوشاپ با resolution ۶۰۰ از اهمیت خاصی برخوردار است. به دلیل محدودیت چاپ صفحات رنگی در نشریه، شکل‌ها هم به صورت رنگی و هم سیاه و سفید (قسمت‌های مختلف با هاشور و ... و سایه روشن‌های مختلف از هم تفکیک شوند) تا در صورت استفاده از عکس‌های سیاه و سفید، مشکلی در تشخیص بخش‌های مختلف شکل به وجود نیاید.

مراجع: رجوع به منابع در متن مقاله به صورت نام خانوادگی نویسنده و تاریخ نشر در داخل پرانتز نشان داده می‌شود. فهرست مراجع به ترتیب حروف الفبا و به زبان اصلی در پایان مقاله، می‌آید. از آوردن منابع در انتهای مقاله بدون اشاره در متن و بالعکس جدا خودداری گردد (برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد نحوه نگارش انواع مراجع، به منابع راهنما، که در پایان همین صفحه آمده، مراجعه بفرمایید*).

- کتاب‌ها و گزارش‌ها: پدید آورنده‌ها (نام خانوادگی و حرف اول نام)، تاریخ نشر، عنوان کتاب، ناشر، محل نشر، تعداد صفحات.

- مقاله‌ها: پدید آورنده‌ها (نام خانوادگی و حرف اول نام)، تاریخ نشر، عنوان مقاله، نام نشریه، دوره یا جلد، شماره (سال)، شماره صفحات.

شماره ترتیب روابط داخل پرانتز نوشته می‌شود. از آوردن پاورقی خودداری شود، واژه‌های معادل (برای یک بار در متن) و موارد توضیحی کنار واژه مورد نظر در پرانتز آورده می‌شوند.

معرفی انگلیسی: در یک برگه جداگانه در انتهای مقاله؛ عنوان مقاله، نام پدید آورنده‌ها، وابستگی سازمانی و پست الکترونیکی، به همراه چکیده و کلید واژه‌های انگلیسی می‌آید. چکیده و کلید واژه‌های انگلیسی برگردان کامل محتوی چکیده و کلید واژه‌های فارسی است.

قلم‌های نگارش

موقعیت استفاده	اندازه	نوع قلم
عنوان مقاله	۱۶	B-Titr، سیاه
نام پدید آورندگان	۱۰	B-Titr، سیاه
وابستگی سازمانی پدید آورندگان	۱۰	B-Lotus، نازک
چکیده و کلید واژه‌ها	۱۱	B-Zar، نازک
عنوان‌های اصلی	۱۰	B-Titr، سیاه
عنوان‌های فرعی	۹	B-Titr، سیاه
زیرنویس شکل‌ها و جدول‌ها	۱۱	B-Zar، نازک
متن مقاله و کتابنگاری	۱۲	B-Zar، نازک
واژه‌ها و منابع انگلیسی داخل متن مقاله	۸	Times new roman، نازک
چکیده و منابع انگلیسی انتهای مقاله	۱۰	Times new roman، نازک

ارسال: متن مقاله بروی کاغذ A4، به صورت یک‌رو، مطابق رویه صفحه‌آرایی نشریه، به همراه CD مقاله یا به صورت پست الکترونیکی به دو صورت Word و PDF، به دفتر نشریه ارسال می‌شود (مطلب ارسالی بازگشت داده نخواهد شد). برای غنی‌تر شدن بانک اطلاعات داوران، در نامه همراه مقاله، نام و مشخصات حداقل ۳ نفر که در زمینه مقاله تخصص دارند آورده شود. در صورت نیاز به اصلاح مقاله، مقاله اصلاح شده همراه با CD و نامه مبنی بر پاسخ به نظرات داوران محترم، در دو نسخه (یک نسخه با نام و مشخصات نویسندگان و یک نسخه بدون نام و مشخصات نویسندگان) ارسال گردد. ذکر کد پیگیری مقاله بر روی مقالات اصلاح شده ضروری است.

آدرس: دفتر فصلنامه علوم زمین، تهران، میدان آزادی، سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور، تلفن ۰۲۱-۶۴۵۹۲۲۹۹

***منابع راهنما:** به منظور استفاده پژوهشگران جوان، چند منبع راهنما جهت نگارش مقالات پژوهشی و همچنین اصول نگارش به زبان فارسی، از طریق وب‌گاه فصلنامه علوم زمین (<http://gs-journal.ir>) عرضه شده است.